

Слободяник О.В.,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу технологій відкритого
навчального середовища
ІТЗН НАПН України

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У НАВЧАННІ

Розвиток інформаційного простору спонукає до пошуку нових форм, методів та засобів навчальної діяльності, тому суспільство висуває нові вимоги до навчального процесу, вимагає від нього бути більш інформатизованим, спрямованим на задоволення інформаційних потреб, розвитку та використання інформаційних систем, соціальних мереж та ресурсів.

В середньому доросла людина в розвиненому цифровому світі проводить за переглядом різних цифрових медіа 5,7 години на день – цей показник подвоївся за останні 7 років. Активність сучасних інтернет-користувачів зосереджується навколо візуального контенту, обміну ним, фан-творчості, а також рецензій і рейтингів. Тенденції, що виявили себе на більш розвинених у цифровому відношенні територіях, зокрема в США, проявляються в Україні із запізненням на кілька років. [4]

Психолого-педагогічні особливості використання соціальних сервісів у процесі навчання досліджувалися в роботах багатьох учених, зокрема В. Бикова, Б.Гершунського, М.Голованя, М.Жалдака, Н.Морзе, О.Ляшенка, В.Лапінського, П.Маланюка, Н.Тверезовської, та інших.

На сьогоднішній день існує декілька визначень соціальних мереж. Згідно із SEO словником соціальна мережа – інтернет-співтовариство користувачів, об'єднаних за будь-якою ознакою на базі одного сайту, який і називається в цьому випадку соціальною мережею. Іншими словами, соціальна мережа у всесвітній павутині будується на тих же принципах, що і в реальному світі, але відрізняється від реальних людських спільнот тим, що у функціонуванні мережі не грає ролі географічна віддаленість її учасників один від одного. Головним чинником об'єднання користувачів у соціальну мережу є яка-небудь їх спільність – фінансове становище, стать, приналежність до тієї чи іншої раси, національності, віросповідання, професії і так далі. Хоча протягом останнього десятиліття найбільш масштабні соціальні мережі, об'єднують людей котрі просто користуються Інтернетом. Ми говоримо тут про мережі, які об'єднують людей різного віку, професій, фінансового становища, звичок і так далі. Такою є соціальна мережа в сучасному її розумінні. [1]

В Інтернет-словнику електронна соціальна мережа (ЕСМ)- це веб-сайт організації співтовариств людей зі схожими інтересами або діяльністю. Зв'язок здійснюється за допомогою сервісу внутрішньої пошти або миттєвого обміну повідомленнями. Вона забезпечує встановлення зв'язків між користувачами за спільними інтересами. Тобто, це веб-сайти, на яких можна надати інформацію про себе (школу, інститут, дату народження та інше), за якою вас зможуть знайти інші учасники мережі. Соціальна мережа створена для побудови спільного контенту в Інтернеті з людьми зі схожими інтересами і діяльністю. Її функції можна ефективно використовувати у навчальній та науковій діяльності студентів.[3]

Соціальні мережі посідають важливе місце в житті кожного і використовуються, як середовище для проведення вільного часу, спілкування з друзями та перегляд сторінок не навчального призначення, проте не досить активно використовуються в навчальному процесі, хоча й мають ряд переваг. Соціальні мережі дають можливість організувати самостійну роботу учнів, дистанційно спілкуватися з друзями та вчителями, створювати та втілювати в життя різноманітні навчальні проекти, веб-квести, ділитися досвідом.

На сьогоднішній день ще не достатньо проаналізовано переваги та недоліки використання ЕСМ та їх ресурсів у навчальному процесі. Безліч науковців досить скептично ставляться до використання ЕСМ у навчальному процесі. Проте ефективність використання такого засобу у педагогічній діяльності залежить лише від майстерності вчителя, оскільки можливості ЕСМ ще не достатньо вивчені. До переваг застосування ЕСМ у навчальній діяльності можна віднести: а) безкоштовність (крім плати за трафік); б) престижність, оскільки майже 80 % школярів зареєстровані хоча б в одній соціальній мережі і відвідують її щодня; в) масовість, можна ефективно організувати колективну роботу групи, проектну діяльність; г) оперативність, ЕСМ дозволяють дуже швидко поширювати актуальну інформацію серед учасників об'єднання; д) сучасність, володіння навичками роботи із засобами інформаційно – комунікаційних технологій в епоху стрімкого розвитку інформаційного суспільства є невід'ємною частиною всебічно розвиненої особистості; е) відкритість, кожен має можливість ділитися своїми досягненнями не тільки зі своїми однолітками, а й з усім світом; є) доступність, якщо учень пропустив заняття, він може спостерігати за навчальною роботою і брати в ній участь в режимі онлайн; забезпечення постійної взаємодії вчителя із учнями в мережі. Крім того, слід зазначити, що увесь навчальний процес може відбуватися під контролем батьків. Деякі учні почувають себе комфортніше в соціальних мережах і стають більш активними учасниками навчального процесу, оскільки вони знаходяться у своїй звичній обстановці; немає тиску з боку інших учнів і може задати навіть найбезглуздіше питання і при цьому не бути висміяним.

Отже, соціальні мережі можуть стати повноцінним освітнім середовищем, де кожен бажаючий може провести час, не просто переглядаючи стрічки новин і сторінки друзів, а й отримати певний обсяг знань у будь-який час і в комфортній обстановці. Можливості використання електронних соціальних мереж в навчальному процесі безмежні і з часом, на мою думку, будуть тільки розширюватись.

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://igroup.com.ua/seo-articles/sotsialna-merezha/>
2. Пінчук О.П. Історико-аналітичний огляд розвитку соціальних мережних технологій та перспектив їх використання у навчанні / О.П. Пінчук // Інформаційні технології і засоби навчання, 4 (48). стор. 14-34. (2015). Електронний ресурс: режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/10460/>
3. Словник інтернет-термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prodecide.com.ua/uk/dictionary.html>.